

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobkyně **I. S.**, zastoupené advokátem JUDr. Milanem Ostřížkem se sídlem Stodolní 26, Ostrava - Moravská Ostrava, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí** se sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 4. 1. 2005 č. j. 21 Cad 48/2004 - 31,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Ustanovenému zástupci žalobkyně advokátovi JUDr. Milanu Ostřížkovi **se přiznává** odměna za zastoupení v částce 650 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně podala včas kasační stížnost proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 4. 1. 2005 č. j. 21 Cad 48/2004 - 31, kterým byl odmítnut její návrh ze dne 12. 3. 2004 a rozhodnuto o náhradě nákladů řízení.

Z odůvodnění napadeného usnesení vyplývá, že žalobkyně podala žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 1. 2004 čj. 2003/50790-32, kterým bylo zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení, detašované pracoviště Ostrava, ze dne 16. 10. 2003 čj. 6003-3716/2003/F a napadené rozhodnutí bylo potvrzeno. Žalobkyně v žalobě uvedla, že Okresní správa sociálního zabezpečení v Karviné rozhodnutím

ze dne 11. 7. 2000 čj. Nem-108a/2000/Chle jí nepřiznala poskytování nemocenského po uplynutí podpůrčí doby – od 19. 10. 1998. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání a Česká správa sociálního zabezpečení, detašované pracoviště v Ostravě, rozhodnutím ze dne 29. 6. 2000 čj. 6003/1813/2000-Mo toto odvolání zamítla a napadené rozhodnutí potvrdila. Dne 26. 9. 2003 podala žalobkyně návrh na povolení obnovy řízení ve věci poskytování nemocenského po uplynutí podpůrčí doby při pracovní neschopnosti vzniklé dne 12. 12. 1997, ale Česká správa sociálního zabezpečení shora uvedeným rozhodnutím návrh na obnovu řízení zamítla. K jejímu odvolání pak rozhodl žalovaný dne 12. 1. 2004 pod čj. 2003/50790/-32 tak, že odvolání zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil. Toto rozhodnutí napadla žalobkyně žalobou ve správním soudnictví.

Krajský soud posoudil věc takto:

V projednávané věci se návrh na obnovu řízení váže na rozhodnutí, které bylo vydáno podle § 15 odst. 5 zákona č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů. Podle tohoto ustanovení nemocenské může být poskytováno i po uplynutí podpůrčí doby, a to nejdéle po dobu jednoho roku do uplynutí podpůrčí doby. Podle zvláštního předpisu – ust. § 78 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, jsou ze soudního přezkumu vyloučena rozhodnutí o dobrovolných dávkách nemocenského pojištění.

Ze znění ust. § 15 odst. 5 zákona č. 54/1956 Sb. jednoznačně vyplývá, že na poskytování nemocenské po uplynutí podpůrčí doby není právní nárok a rozhodování o této dávce po uplynutí podpůrčí doby se děje v rovině volné úvahy správního orgánu v mezích stanovených citovaným ustanovením. Jde tedy o dobrovolnou (fakultativní) dávku a jednání o ní je ze soudního přezkumu vyloučeno.

Obnova řízení, jak je upravena ve správním řádu, je mimořádným opravným prostředkem a rozhodnutí správních orgánů o nepovolení obnovy řízení soudnímu přezkumu podléhá, ale jen v těch věcech, které nejsou z rozhodování soudů ve správním soudnictví vyloučeny. Rozhodování o dobrovolných dávkách nemocenského pojištění je ze soudního přezkumu vyloučeno a soud proto podle § 46 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) ve spojení s ust. § 68 písm. e) s. ř. s. žalobu odmítl.

K výzvě krajského soudu obsažené v usnesení ze dne 5. 9. 2005 č. j. 21 Cad 48/2004 - 77, aby byla včas podaná kasační stížnost doplněna o její důvody podle § 103 odst. 1 s. ř. s., žalobkyně uvedla, že kasační stížnost podává z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) až e) s. ř. s. a napadá usnesení krajského soudu v celém rozsahu.

Důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. je spatřován v nesprávném právním posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. je dán vadami řízení, které spočívají v tom, že správní orgán ve věci rozhodující, jehož rozhodnutí je napadáno, „je v rozporu resp. nemá oporu v dotčené spisové agendě“ a tato skutečnost ovlivnila zákonnost rozhodnutí krajského soudu.

Důvod podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. je spatřován ve zmatečnosti řízení před soudem, protože žalobkyni bylo upřeno právo vyjádřit se k důkazům, její důkazy nebyly přijaty a brán na ně zřetel, čímž žalobkyně byla zkrácena na svých nezadatelných lidských právech zaručených jí Listinou základních práv a svobod.

Důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. je dán vadami řízení před soudem, které měly za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé.

Důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. je spatřován v nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu, které vyplývá ze zákonných ustanovení s. ř. s., tedy v nesprávném výkladu ustanovení § 46 s. ř. s. v celém kontextu.

Žalobkyně navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení krajského soudu zrušil.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti vyvracel její důvodnost a navrhl její zamítnutí.

Nejvyšší správní soud posoudil věc takto:

V projednávané věci krajský soud usnesením odmítl návrh (žalobu). Proti takovému rozhodnutí se lze podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. v kasační stížnosti bránit tvrzením, že rozhodnutí o odmítnutí návrhu je nezákonné.

Krajský soud dospěl k závěru, že návrh (žalobu) je nutno odmítnout proto, že je nepřípustná, jelikož se domáhá přezkoumání rozhodnutí, které je podle tohoto nebo zvláštního zákona z přezkoumání vyloučeno [§ 68 písm. e) s. ř. s.]. Je-li návrh (žaloba) podle tohoto zákona nepřípustný, soud takový návrh usnesením odmítne [§ 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

Podle § 15 odst. 5 zákona č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů, nemocenské může být poskytováno i po uplynutí podpůrní doby, jestliže je možno na základě vyjádření příslušného orgánu očekávat, že zaměstnanec v krátké době nabude pracovní schopnosti; takto je však možno poskytovat nemocenské nejdéle po dobu jednoho roku od uplynutí podpůrní doby.

Podle § 78 odst. 2 písm. b) zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ze soudního přezkumu jsou vyloučena rozhodnutí o dobrovolných dávkách nemocenského pojištění.

Za „dobrovolné dávky“ je třeba považovat takové dávky nemocenského pojištění, na něž není právní nárok. Tyto dávky příslušný orgán přiznat může, ale nemusí. Rozdíl mezi nárokovými dávkami nemocenského a „dávkami dobrovolnými“ je zřetelný již z jejich slovního vyjádření v zákoně č. 54/1956 Sb. Např. v § 15 odst. 1 je uvedeno, že „nemocenské náleží“, v § 15 odst. 2 a 3 je použito dikce „nemocenské se poskytuje“. Na rozdíl od této dikce je v § 15 odst. 5 použito slov „může být poskytováno“.

Nejvyšší správní soud se tedy ztotožňuje s právním názorem krajského soudu, že dávky nemocenského, které mohou být poskytovány podle § 15 odst. 5 zákona č. 54/1956 Sb., jsou dávkami dobrovolnými, jak je má na mysli ust. § 78 odst. 2 písm. b) zákona č. 582/1991 Sb. a rozhodnutí o nich je ze soudního přezkumu vyloučeno. I když rozhodnutí správních orgánů o nepovolení obnovy řízení soudnímu přezkumu podléhá, není tomu tak v těch věcech, které jsou ze soudního přezkumu vyloučeny.

Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Poznamenává se, že krajský soud nerozhodoval ve věci samé, nýbrž procesním rozhodnutím návrh odmítl. Proto není relevantní tvrzení žalobkyně, že jí bylo upřeno právo vyjádřit se k důkazům, že její důkazy nebyly přijaty a nebyl na ně brán zřetel. Dokazování soud provádí při jednání (§ 77 odst. 1 s. ř. s.) a k jednání nedošlo právě proto, že návrh byl odmítnut.

Nejvyšší správní soud rozhodl o kasační stížnosti bez jednání, protože nepovažoval za vhodné nařídit k projednání kasační stížnosti jednání, ani neprováděl dokazování (§ 109 odst. 1 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně ve věci úspěch neměla a žalovanému nevznikly náklady přesahující jeho běžnou úřední činnost.

Žalobkyni byl soudem ustanoven pro řízení o kasační stížnosti jako zástupce advokát JUDr. Milan Ostřížek, jehož odměnu hradí stát (§ 35 odst. 7 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud přiznal zástupci odměnu za dva úkony právní služby po 250 Kč [§ 9 odst. 3 písm. f), § 9 odst. 2 advokátního tarifu] a náhradu hotových výdajů po 75 Kč za jeden úkon právní služby (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu), celkem 650 Kč. Tato částka mu bude zaplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. dubna 2006

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu